

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን የደቡብ ካሊፎርኒያና የአላስካ አህጉረ ስብከት ዋና ጽ/ቤት በሎስ አንጀለስ
 THE ETHIOPIAN ORTHODOX TEWAHEDO CHURCH THE DIOCESE OF SOUTH CALIFORNIA,
 & ALASKA IN LOS ANGELES MAIN OFFICE

ዜና ዕረፍቱ ለብጹዕ አቡነ መልክ ጼዴቅ ቀዳማዊ ሊቀ ጳጳስ

«ክቡር ሞቱ ለዳድቅ በቅድመ አግዚአብሔር፤ የዳድቅ ሰው ሞት በአግዚአብሔር ፊት የከበረ ነው» (መዝ 91፩፡፮)።

በዘመናዊው የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ታሪክ ውስጥ ስማቸው በቀዳማዊነት የሚነሡ ባለራዕዮ፣ ምሁራ እና አስተዋዩ ደገኛው አባት ብጹዕ አቡነ መልክ ጼዴቅ መልካሙን ገድል ተጋድለው ረጫቸውን ጨርሰው አርፈዋል።

ከልጅነት ዕድሜያቸው ጀምረው አርዑት ምንኩስናንን በመሸከም በዲቁና፣ በቅስና፣ በጽጽስናና በሊቀ ጳጳስና ቤተ ክርስቲያንን ደከመኝ ሰለቸኝ ሳይሉ ያገለገሉ ፣ መጻሕፍትን በመድረስ፣ ከፍተኛ የትምህርት ተቋማትን በማደራጀት፣ አብያተ ክርስቲያናትን በማሳነፅ ዘመን ተሻጋሪ ተቋማት እንዲመሠረቱ በማድረግ፣ አገራቸውን ኢትዮጵያንም በቀዳማዊ አፄ ኃይለ ሥላሴ ዘመነ መንግሥት በካቢኔ አባልነት እንዲሁም በሰደት በኖረበት ዘመንም ከዮናደት፣ ኔሽን መድረክ ጀምሮ በልዩ ልዩ ደረጃ ስለአገራቸው ክብር፣ አንድነትና ልዕልና በብዙ የደከሙትና የሀገር ባለሙሉ የሆኑት ታታሪውና ትጉሁ፣ ሊቁና አንደበተ ርቱዕው አባታችን ብጹዕ አቡነ መልክ ጼዴቅ ቀዳማዊ ሊቀ ጳጳስ ጥቅምት ፳፯ ቀን ፳፻፲፫ ዓ/ም ለሃያ ሰባት ዓመታት ባገለገሉበት መንበረ ስብከታቸው በአካላንድ ካሊፎርኒያ በ ፺፮ ዓመታቸው አርፈዋል።

ብጹዕነታቸውን በክብር ለመሸገጥ በብጹዕ አቡነ ኤልያስ የሚመራ አስተባባሪ ኮሚቴ የተቋቋመ ሲሆን ጸሎተ ፍትሐቱም በመንበረ ጽጽስናቸው በአካላንድ መካነ ሰላም መድኃኔ ዓለም ቤተ ክርስቲያን ሳዳር ፲፪ ቀን ፳፻፲፫ ዓም (November 21, 2020) ይከናወናል። በዓለም ዙሪያ ያሉ የመንፈስ ቅዱስ ልጆቻቸው ፍቅራቸውን የሚገልጡበት ሰፊ መርሐ ግብር የሚዘጋጁ ሲሆን በኮቪድ-19 ምክንያት በአካል ተገኝቶ መከታተል ስለማይቻል ፕሮግራሙ በኤሌክትሮኒክ ሚዲያዎች ይተላለፋል። ስለ ፕሮግራሙ አስፈላጊው መረጃ በኮሚቴው በኩል በቤተ ክርስቲያኑ የፌስቡክ ገጽ EOTC Medhanealem Oakland እንዲሁም በብጹዕ አቡነ መልክ ጼዴቅ ፋውንዴሽን ገጽ AMW-Foundation.org በየጊዜው የሚገለጥ ይሆናል።

የብጹዕ አባታችን በረከት ይደርብን።

አባ በርናባስ የደቡብ ካሊፎርኒያ እና አላስካ ሊቀ ጳጳስ

አባ በርናባስ
 የደቡብ ካሊፎርኒያና የአላስካ
 አህጉረ ስብከት ጳጳስ
 Abba Barnabas
 Bishop of Southern California,
 & Alaska Diocese Office

የብፁዕ አቡነ መልክ ጼዴቅ አጭር የሕይወት ታሪክ

የትናንቱ ሊቀ ሥልጣናት አባ ሃብተ ማርያም የዛሬው ብፁዕ አቡነ መልክ ጼዴቅ በጎንደር ክፍለ ሃገር ደብረ ታቦር አውራጃ በፋርጣ ወረዳ ልዩ ስሙ መገንታ ቁስቋም በተባለ ቦታ ከአባታቸው ከቄስ ወርቅነህ ትኩ እና ከእናታቸው ከወይዘሮ አንጓች አታሌ እንደ ኢትዮጵያውያን የዘመን አቆጣጠር በ 1916 ዓ.ም ተወለዱ። ከሕጻንነታቸው ጀምሮ ልጆቻቸውን በማስተማር ከሚያምኑት ከአባታቸው ከቄስ ወርቅነህ ትኩ ፊደል ከመቁጠር ጀምሮ ንባብ እስከመለየት እና ዳዊት እስከመድገም ድረስ ተምረዋል። በዚሁ በሕጻንነት ዕድሜያቸው ከትውልድ ስፍራቸው አቅራቢያ በሚገኘው ድድም ጊዮርጊስ በተባለው ደብር ከመሪይታ ወንድም በመሄድ ጸዋትዎ ዜማ አጠናቀው ከተማሩ በኋላ ይህን የቃል ትምህርት ለማጠናከር እና ለመከለስ አዛውር ኪዳነ ምሕረት ወደሚገኙት መሪይታ ጀምበር ሄዱ። በዚያም የቃል ትምህርቱን ከነአመሉ ከለዩ በኋላ በ 1928 ዓ.ም በዝነኛው ደብር አትከና ጊዮርጊስ በመሄድ ከመሪይታ ፈቃዱ ድጓ ተምረዋል።

ብፁዕ አቡነ መልክ ጼዴቅ የቃል ትምህርትን፣ ጾመ ድጓን እና ድጓን አጠናቀው ከተማሩ በኋላ ሰዋስው የመለየት እና ቅኔ የመማር ልዩ ፍላጎት ስለነበራቸው ከተወለዱበት ስፍራ ራቅ ብሎ ወደሚገኘው ወደ ታላቁ ደብር ቆማ ፋሲለደስ በመሄድ ከመሪይታ አምደ ብርሃን ሰዋስው ለይተዋል፤ ቅኔም ቆጥረው ተቀኝተዋል። በመቀጠልም በአማራ ሳይንት ገርት አቡነ አቢብ ከመሪይታ አበበ ልዩ ልዩ የቅኔ መንገዶችን ከነአገባባቸው በመማር ቅኔ ለሁለተኛ ጊዜ ተቀኝተዋል።

ብፁዕነታቸው ከሚማሩት ትምህርት ባሻገር በ-1927 ዓ.ም ገና የ-11 አመት ልጅ እያሉ ማዕረገ ዲቁናን ከብፁዕ አቡነ ኡብርሐም በደብረ ታቦር መድኃኔ ዓለም ከተቀበሉበት ጊዜ ጀምሮ ለትምህርት በተዘዋወሩባቸው አድባራት ሁሉ በዲቁና አገልግለዋል። ብዙም ሳይቆዩ ይህ አለም አልተገባቸውምና በ 1931 ዓ.ም ዓለሙን እና ምኞቱን ንቀው፤ እግዚአብሔርን መከተል እና ማገልገል እንደሚገባ አምነው በጣና ሕይቅ በምትገኘው ክርስቶስ ሰምራ ገዳም ምንኩስናን ተቀብለዋል። ከዚህም በኋላ ትርጓሜ መጻሕፍትን የመማር ልዩ ጉጉት ስለነበራቸው እስከ መካነ ኢየሱስ ወንበር ዘርግተው ያስተምሩ ወደነበሩት ዝነኛው የትርጓሜ ሊቅ መምህር ወልደ ሚካኤል አቅንተው ጉባኤው በተሰበ በሽታ ምክንያት እስኪፈታ ድረስ ትርጓሜ ወንጌልን ተምረዋል። በእስከ የተከሰተው ችግር ሳይበግራቸው እና የትምህርት ፍላጎታቸውን ሳይጠፋው ቅኔን ከነአገባቡ ወደተማሩበት ገርት አቡነ አቢብ በመሄድ ቅኔን እና መንገዱን በዚሁ ጉባኤ እንደገና አጥብቀዋል። ይሁን እንጂ መሪይታ አበበ በግብርና የሚተዳደሩ በመሆናቸው ይበልጠውን ጊዜያቸውን የሚያሳልፉት የግል ሥራቸውን በመሥራት ስለነበርና ጉባኤው ስለቀዘቀዘ ብፁዕነታቸው ጉባኤውን ለቀው መላ ጊዜያቸውን በትምህርት የሚያሳልፉበት ጉባኤ ፍለጋ ሊሄዱ ተገደዋል።

በጉባኤ ፍለጋ ብዙም ሳይንገላቱ ግሸን ደብረ ከርቤ ለመሳለም በሄዱበት እና ጸሎት በሚያደርጉበት ወቅት እግዚአብሔር በአንድ መነኩሴ ላይ አድሮ ቀጣዩ ጉዟቸው ገረገራ ጊዮርጊስ ወደሚገኙት ምትክ ወደማይገኝላቸው የትርጓሜ መምህር ወደ መምህር ሰይፈ ሥላሴ መሆን እንደሚገባው አመለከታቸው። ብፁዕነታቸውም ጥሪውን ተቀብለው ወደ መቄት ገረገራ ጊዮርጊስ በመሄድ የመምህር ሰይፈ ሥላሴ ደቀ መዝሙር ሆኑ። ቀለም ተቀባይ ከመሆናቸው የተነሳ በመምህራቸው ዘንድ ልዩ ተወዳጅነት ነበራቸው። ምንም እንኳን ብፁዕነታቸው ከተማ የመጣባት ፍላጎት ባይኖራቸውም መምህራቸው ከአዲስ አበባ ጥሪ ስለደረሳቸው መምህራቸውም ብፁዕነታቸውን በመቄት ትተው የመሄድ ፍላጎት ስለሌለባቸው አብረዋቸው ወደ አዲስ አበባ እንዲሄዱ ተግሳፅ የተቀላቀለበት ትዕዛዝ ሰጧቸው። በመሆኑም ብፁዕነታቸው የመምህራቸውን ትዕዛዝ ተቀብለው በ-1937 ዓ.ም ወደ አዲስ አበባ ገቡ። መምህር ሰይፈ ሥላሴ የአዲስ አበባ መንበረ መንግሥት ቅዱስ ገብርኤል አስተዳዳሪ

በመሆናቸው ጉባኤው በዚያው ተዘርግቶ ብፁዕ አባታችን የመጻሕፍተ ሐዲሳትን እና የዳዊትን ትርጓሜ ምሥጢር አደላድለው ተምረዋል። ሆኖም መምህራቸው ብዙም ሳይቆዩ በሞት ስለተለዩ ጉባኤው እንዳይፈታ ደቀ መዛሙርቱም እንዳይበተኑ ብፁዕነታቸው የመምህራቸውን ቦታ ተክተው ትርጓሜ ሐዲሳትን አስተምረዋል። ይሁን እንጂ ችግር ስለበዛባቸው በማስተማሩ ሥራ ከአንድ አመት በላይ ሊቆዩ አልቻሉም። በዚህም የተነሳ ብፁዕነታቸው በአዲስ አበባ ተቀምጠው የመምህራቸው ወንበር ተፈትቶ ማየትን ስላልወደዱ ወደ ኢየሩሳሌም የመሄድ ፍላጎት አደረገባቸው። ይህም ፍላጎታቸው ፈቃድ እግዚአብሔር ባለመሆኑ መጀመሪያ ቤተ ክህነቱ ባለመፍቀዱ በኋላም የአረቦች እና የእስራኤል የመጀመሪያው ጦርነት በመነሳቱ ወደ ኢየሩሳሌም ሳይሄዱ ቀሩ።

የኢየሩሳሌም ጉዞ አለመሳካትን ተከትሎ ብፁዕ አባታችን ዘመናዊ ትምህርት የመማር ፍላጎት ስላደረባቸው ከዚያ በኋላ ላለው የአገልግሎት ሕይወታቸው መሠረት የሆነውን የጽሕፈትን እና የስብከትን ዘዴ ወዳጠኑበት ቅድስት ሥላሴ መንፈሳዊ ትምህርት ቤት ገብተዋል። በዚህ ትምህርት ቤትም ትምህርታቸውን በአመርቂ ሁኔታ እየተከታተሉ በተጓዳኝ በኮተቤ ሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤት በየሳምንቱ እሁድ የሃይማኖት ትምህርት በማስተማር፣ ለሕጻናት መጽሐፍ ቅዱስ በማስተማር፣ በዳግማዊ ምኒልክ ሆስፒታል ለበሽተኞች የማጽናኛ ትምህርት በመስጠት እና በቅድስት ሥላሴ አዳራሽ ሕዝብ በሚሰበሰቡበት ወቅት ስብከት በመስበክ ሐዋርያዊ ተግባር አከናውነዋል። ከዘመናዊ ትምህርት በተጨማሪም በዚህ ትምህርት ቤት በሚሰጠው የብሉይት ትርጓሜ ትምህርት ከመምህር ፊላታዎስ የስምንቱ ብሔረ ኦሪት፣ የአራቱን ዓባይት ነቢያት፣ እና የ-12ቱን ደቂቅ ነቢያት መጻሕፍት ትርጉም ተምረዋል።

በቅድስት ሥላሴ መንፈሳዊ ትምህርት ቤት በየዓመቱ ከፍተኛ ውጤት የሚያስመዘግቡ ከመሆናቸው የተነሳ ከንጉሠ ነገሥቱ እጅ ወደ ሦስት ጊዜ ያክል ሽልማትን ለመቀበል ከመብቃታቸውም በላይ ከወዳጅ ቤተ ክርስቲያን በተገኘው ዕድል ከፍተኛ መንፈሳዊ ትምህርት ለመማር ቁስጥንጥን ወደሚገኘው የግሪክ ኦርቶዶክስ ኢኩሜኒካል መንበረ ፓትርያርክ ተልከው ልዩ ስሙ ሔልኪ በሚባለ የሥነ መለኮት ኮሌጅ ተምረው በዲግሪ ተመርቀዋል። የመጀመሪያው ኢትዮጵያዊ ባለዲግሪ ካህን በመሆንም በ1949 ዓም ወደ ሃገራቸው ተመልሰዋል።

ብፁዕነታቸው ምንም እንኳን የተማሩትን ሃገር በቀል ትምህርት በውጭ ሃገር እና ዘመናዊ በሆነ ትምህርት አጠናክረው ባለዲግሪ ሆነው ቢመለሱም በወቅቱ በቤተ ክህነቱ ውስጥ ስለዕውቀት፣ ስለሰው ጥናት እና ስለዕድገት የሚያስብ ስላልነበረ ቤተ ክህነቱ እርሳቸውን ተቀብሎ ለማሠራት ፈቃደኛ አልሆነም። በመሆኑም ብፁዕነታቸው እና በውጭ ሃገር አብረዋቸው የተማሩ ጓደኞቻቸው ለንጉሠ ነገሥቱ ለጻፉት ደብዳቤ ምላሽ በቅድስት ሥላሴ መንፈሳዊ ትምህርት ቤት ተመድበው የተማሩትን በማስተማር ሥራ እንዲጀምሩ ተፈቀደላቸው። ከዚያም በ 1950 ዓም በብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ባስልዮስ መልካም ፈቃድ የሰዋሰወ ብርሃን ቅዱስ ጳውሎስ መንፈሳዊ ትምህርት ቤት ዳይሬክተር በመሆን ትምህርት ቤቱ የትምህርት ቤት መልክ እንዲኖረው ከማድረግ ጀምሮ መማሪያ መጻሕፍትን ራሳቸው በማዘጋጀት እንዲሁም መሪ ብቻ ሳይሆኑ ራሳቸው አስተማሪ ሆነው ትውልድ የማይረሳው ሥራ ሠርተዋል።

በ-1952 ዓም ግርማዊ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ኢትዮጵያን በአዲስ መልክ ለማራመድ ከነበራቸው ጽኑ ፍላጎት የተነሳ ልዩ ካቢኔ ሲያቋቁሙ ብፁዕ አባታችን ከ-12ቱ ክፍል የመንፈሳዊው ካቢኔ ኃላፊ ሆነው በንጉሠ ነገሥቱ መልካም ፈቃድ ተመርጠው ተሾሙ። የዚህም ክፍል ዓላማ የንጉሠ ነገሥቱን ትዕዛዝ ተቀብሎ ማስተላለፍ፣ የሃይማኖት ተቋማትን መቆጣጠር፣ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተ ክርስቲያንን ችግር ከነመፍትሄው አጥንቶ ማቅረብ፣ ጳጳሳት እና እና የአድባራት

አስተዳዳሪዎች በሚያስፈልጉበት ጊዜ ብቁ የሆኑ ሰዎችን ማቅረብ ነበር። በዚህ በ-1952 ዓም መንበረ ጸባኦት ቅድስት ሥላሴን ጨምሮ አንዳንድ አድባራት ያለ አስተዳዳሪ በመሆናቸው ብፁዕነታቸው ለአስተዳዳሪነት ብቁ ናቸው ያሏቸውን ሰዎች ለንጉሠ ነገሥቱ ሲያቀርቡ ግርማዊነታቸው ቅድስት ሥላሴ ለብፁዕነታቸው እንዲሟገባ ስላመኑ ብፁዕነታቸው የመንበረ ጸባኦት ቅድስት ሥላሴ ካቴድራል ተጠባባቂ አስተዳዳሪ ሆነው ተሾሙ። ከአንድ አመት በኋላም ከነሙሉ ማዕረጉ ሊቀ ሥልጣናት ተብለው ተሾሙ። በአስተዳዳሪነት ዘመናቸው ያከናወኗቸው ተግባራት ቢጻፉ ብራና ሊሸከሙ አይችልም። ጥቂቶቹን ለመጥቀስ ያክል ቤተ ክርስቲያኑ በአስተዳደርም ሆነ በአገልግሎት ለሌሎች አብያተ ክርስቲያናት ምሳሌ የሚሆን ነውና ካቴድራል አስኝተውታል፤ በነበረው ሕንጻ ላይ ተጨማሪ ሥራ አሠርተዋል፤ በካቴድራሉ ውስጥ ብቃትን ብቻ መስፈርት ያደረገ የሰራተኞች ቅጥር ፈጽመዋል፤ በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተ ክርስቲያን ከጽጵስና ጀምሮ እስከ ፓትርያርክ ድረስ የደረሱ አባቶችን በትምህርት ታንጻው እንዲወጡ አድርገዋል፤ በአጠቃላይ ደከመኝ ሰላቸኝ ሳይሉ የካቴድራሉን ክብር እና ሞገስ ለማስጠበቅ በትጋት ሠርተዋል።

ብፁዕነታቸው ሁለቱን ታላላቅ ኃላፊነቶች ማለትም የመንፈሳዊ ካቢኔ ኃላፊነትን እና የመንበረ ጸባኦት ቅድስት ሥላሴ ካቴድራል አስተዳዳሪነትን እስከ 1966 ዓም ለ-14 ዓመታት በመሸከም ከፍተኛ የሥራ ውጤት አሳይተዋል። ከእነዚህ ሁለት ኃላፊነቶች በተጨማሪ በራሳቸው ተነሳሽነት እና በውጭ ሀገር ዕርዳታ በመላ ሃገሪቱ እየተዘዋወሩ ትምህርት ቤቶችን ከፍተዋል፤ መጻሕፍትን ጽፈዋል፤ የትርጉም ሥራዎችን ሠርተዋል፤ አሠርተዋል፤ ስብከተ ወንጌል በመገናኛ ብዙሃን በተለይም በብስራተ-ወንጌል ራዲዮ እንዲስፋፋ አድርገዋል፤ ልዩ ልዩ ድርጅቶችን አቋቁመዋል። ላበረከቷቸው ለእነዚህ ሃገራዊ፣ ሰብአዊ እና ሃይማኖታዊ አስተዋጽኦዎች ከሀገራችን እና ከውጭ ሀገራት በርካታ የክብር ሽልማቶችን እና አልባሳትን ተጎናፅፈዋል። ዋና ዋናዎቹም

- ❖ የኢትዮጵያ የክብር ኮከብ ባለ አምበል 1ኛ ደረጃ
- ❖ የዳግማዊ ምኒልክ የክብር ኮከብ ባለ አምበል 1ኛ ደረጃ
- ❖ የቅድሥት ሥላሴ ኒሻን የኮማንደር ደረጃ ያለ ፕላኩ
- ❖ የቅድሥት ሥላሴ ኒሻን የኮማንደር ደረጃ ከነ ፕላኩ

ልዩ ሽልማት:-

- ❖ ከግሪክ መንግሥት
- ❖ ከግሪክ ቤተ ክርስቲያን
- ❖ ከእስክንድርያ ቤተ ክርስቲያን (በግሪክ)
- ❖ የላዝሩስ ኒሻን ከአስትርያ(ቪዬና)
- ❖ ጥቁር ካባ ባለራስ ማዕርግ በሙካሽ የተሠራ፤
- ❖ ቀይ ከፋይ ላይ ወርቅ የተጠለፈበት ካባ እንዲሁም በሙካሽ የተሰራ ቀሚስ
- ❖ ከወርቅ የተሰራ የእጅ መስቀል ናቸው።

በ-1966 ዓም በሀገሪቱ በተነሳው የመንግሥት ለውጥ እንቅስቃሴ ከንጉሠ ነገሥቱ፣ ከመኳንንቱ እና ከመሳፍንቱ ጋር ስለዋሉ እና ስለሠሩ ብቻ ያለምንም ወንጀል እና ክስ ብጹዕነታቸው ለእስር ተዳርገዋል። የታሰሩበትንም ምክንያት እንኳን እርሳቸው አሳሪው ደርግም አያውቀውም ነበር። ማንም ተጠያቂ ሳይኖር ለመታሰርም የሚያበቃ ምክንያት ሳይኖር ብጹዕነታቸው በእስር ቤት ከ8 አመት በላይ ቆይተዋል። ይህም የግፍ እስር ከሚወዱት ሥራቸው እና ከወዳጅ ዘመዶቻቸው ይለያቸው እንጂ ከክርስቶስ ፍቅር እንዲሁም ከሰብሐተ እግዚአብሔር እና ከሐዋርያዊ ተግባር ሳይግዳቸው ኖሯል። አብረዋቸው የታሰሩትን በእግዚአብሔር ቃል በማጽናናት፣ ስብሐተ እግዚአብሔርን ሳያቋርጡ በማድረስ፣ መጻሕፍትን በመድረስ፣ ልዩ ልዩ ቋንቋዎችን በማጥናት አሳልፈውታል። የእስር ቤቱን ዘመን ሲገልጹት “እስር ይባል እንጂ እግዚአብሔር ሊጠብቅኝ ያደረገው ነው” ይሉታል። አብረዋቸው በእስር ያሳለፉት ስለብጹዕነታቸው ሲናገሩ ደግሞ “እግዚአብሔር ለእኛ መጽናኛ ይሆኑ ዘንድ የሰጠን የመጽናናት አባታችን” ይሏቸዋል። በዚህ የሰቆቃ ዘመን እንኳን የታሰረው ያልታሰረው ሁሉ ቀሚሱን እና ዳዊቱን በፍርሃት ሲያስረከብ ብጹዕነታቸው ግን በምንኩስናቸው እና በክብራቸው የመጣውን ነገሩ ሁሉ አንዳች ሳይቀበሉ አይደለም ዳዊት እና ቀሚሱን ማስረከብ ቀርቶ የራስ ጸጉራቸውን እንኳን አንዱን ሳያስነኩ ቆይተዋል። ንጉሠ ነገሥቱን ጨምሮ ታላላቅ ምንስቴሮች፣ መኳንንቱ፣ መሳፍንት እንዲሁም ከንጉስ ነገስቱ ጋር ቅርብ አላቸው የተባሉት ሁሉ ሲረሸኑና ሲገደሉ እርሳቸውን ግን ረድኤተ እግዚአብሔር ጠብቋቸው ከስምንት አመት በኋላ ይቅርታ መጠየቅ የነበረበት አሳሪው ክፍል “ለአብዮቱ እንቅፋት ይሆናሉ በማለት በጥርጣሬ ታሰረው ነበር፤ አሁን ግን በምሕረት ተፈተዋል” በሚል ስላቅን ባዘለ ማስረጃ ምሕረት የማያውቀው ምሕረት አድራጊ መስሎ ከእስር ፈቷቸዋል።

ብጹዕ አባታችን ከእስር ቢፈቱም በወቅቱ ቤተ ክርስቲያንቱ በደርግ አገዛዝ ስር ወድቃ ስለነበር በቤተ ክህነቱ ዙሪያ ያሉት ሠራተኞች ብጹዕነታቸውን ሊያቀርቧቸው እና ሥራ ሊያሠሯቸው ፈቃደኛ አልነበሩም። ሆኖም ግን ብጹዕነታቸውን በሥራ ትጋታቸው የምታውቃቸው የአስትሪያ ቤተ ክርስቲያን የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ብታሠራቸው እና ዕውቀታቸውን እና የሥራ ክህሎታቸውን ብትጠቀምበት መልካም እንደሆነ ካልሆነ ግን በተወካያቸው አማካኝነት የውጭ ዕድል እንደምትሰጣቸው ሲሰማ የሰዋሰወ ብርሃን ቅዱስ ጳውሎስ መንፈሳዊ ትምህርት ቤት እንዲሠሩ ተፈቀደላቸው። በዚህ ትምህርት ቤትም ለተወሰነ ጊዜ እንደሠሩ በትምህርት ቤቱ ውስጥ የነበረውን የስራ ሁኔታ ስላልወደዱት ወደ ማተሚያ ድርጅት ተዛውረው በዚያ ለትውልድ ጠቃሚ የሆኑ መጻሕፍትን አስተርጉመዋል፤ ከዚያ ቀደም የደረሷቸውን መጻሕፍት በብዛት አሳትመው አስራጭተዋል፤ አዳዲስ መጻሕፍትንም ደርሰው ለሕትመት አብቅተዋል።

ብጹዕ አቡነ መልክ ጳውሎስ ከእስር በፊት ለማዕረገ ጽጵስና ተመርጠው እየተዘዋወሩ ሥራ ለመሥራት ከነበራቸው ፍቅር የተነሳ ሳይቀበሉት ቀርተዋል። ነገር ግን በ-1983 ዓም ከቅዱስ ሲኖዶስ በተላኩ 3 ሊቃነ ጳጳሳት ምልጃ የጽጵስና ማዕረግ ቢቀበሉ በሲኖዶሱ ነግሶ የነበረውን መለያየት በማርገብ ሊረዱቸውን እንደሚችሉ እንዲሁም ደግሞ በውጭ ሆነው ከሚያግዙት ይልቅ በውስጥ ሆነው ቢሰሩ አሰራሩንም ሊያሻሽሉላቸው እንደሚችሉ ስለተነገራቸው እና ብጹዕነታቸውም ስላመኑበት በዚሁ ዓመት ጥቅምት 18 ብጹዕ ወቅዱስ አቡነ መርቆሬዎስ አንብሮተ እድ አባ መልክ ጳውሎስ ተብለው ማዕረገ ጽጵስናን ተቀብለዋል።

ብዙም ሳይቆይ በሀገሪቱ የመንግሥት ለውጥ ሆነና ቤተ ክርስቲያኗ በአዲሱ መንግሥት እጅ ወደቀች። ብጹዕ ወቅዱስ ፓትርያርኩም የሚደርስባቸው ማስፈራራት ሳያንስ በኃይል ተገደው ከመንበሩ እንዲወርዱ እና ሲኖዶሱ በታጣቂ ጳጳሳት ስር እንዲሆን ተደረገ። ይህም ሳያንስ ሕግ ፈርሶ እና ቀኖና ተጥሶ የመንበሩ ፓትርያርኩም ክብር ወርዶ እና ተዋርዶ ብጹዕ ወቅዱስ

ፓትርያሪኩ በሕይወት እያሉ ሌላ ሕጋዊ ያልሆነ ፓትሪያሪክ በመንግሥት ጣልቃ ገብነት ተሾመ። ከተራ ዲያቆን ጀምሮ እስከ ላይ ድረስ እውነተኛ ሠራተኞች ከስራ እየተፈናቀሉ በምትካቸው ካድሬዎች ቤተ ክርስቲያኗን ሞሏት። አዲሱን የፓትርያሪክ ሹመት የማይቀበሉ እና ከወታደራዊው ሲኖዶስ ጋር አብረው የማይሠሩ ጳጳሳትም ሆኑ ካህናት እንግልት እንደሚደርስባቸው ማስፈራሪያው እየበዛ መጣ። ሀገሪቱም ቤተ ክርስቲያኗም ተያይዘው አደጋ ላይ ወደቁ። በዚህ ሀገርን የማፍረስ፣ ቤተ ክርስቲያንን የማዋረድ፣ ታሪክን የማጥፋት እና ትውልድን የመግደል ዘመቻ ላይ ለመሳተፍም ሆነ ይህ ሲከናወን ለማየት ያልወደዱት ብፁዕነታቸው በሀገር ውስጥ ሆነው በተለያየ መልኩ አውግዘው ሲጽፉ እና ሲናገሩ ሰሚ ስላልነበረ ሃሳብን በነጻ መግለጽ ወደሚቻልበት ሀገር የሚወጡትን ሀገር ጥለው ተሰደዱ።

ምንም እንኳን ከሚወጡት ሀገር በመለየታቸው ስደት ይባል እንጂ ስደታቸው ለበረከት ሆኖላቸው “ለእግዚአብሔር ምድር በምልዓ=ምድር እና መላዋ የእግዚአብሔር ናት” እንዲል ነቢዩ እግራቸው የረገጡት መሬት ሁሉ ሀገራቸው ሆኖላቸው በአሜሪካ በየግዛቱ እየዞሩ ሐዋርያዊ ተግባር በማከናወን ሕዝቡን ለመሰብሰብ እና ለማስተማር ችለዋል። ቅዱስ ፓትርያሪኩ በስደት ወደ አሜሪካ እስኪገቡ ድረስ ስደተኛውን ሕዝብ እያጽናኑ ቆይተው ከቅዱስ ፓትርያሪኩ መምጣት በኋላም ሕጋዊው ሲኖዶስ በአሜሪካ ሥራውን ሲቀጥል በጸሐፊነት እንዲሠሩ ተመርጠው ሲኖዶሱና ቅዱስ ፓትርያሪኩ ከነሙሉ ክብራቸው ወደ መንበራቸው እስከተመለሱበት ሐምሌ 2010 ዓም ድረስ በትጋት አገልግለዋል። መንበራቸውን በበርክሊ በኋላም በአክላንድ መድኃኔ ዓለም አድርገው በመላው ክፍለ ዓለማት እየዞሩ አብያተ ክርስቲያናትን አሳንፀዋል፤ ምዕመናንንም ሰብስበዋል። ምንም እንኳን ሀገረ ስብከታቸው ካሊፎርኒያ ይሁን እንጂ በመላው አሜሪካ፣ ካናዳ፣ አውሮፓ፣ አውስትራሊያ እና አፍሪካ በመዘዋወር በእያንዳንዱ ቤተ ክርስቲያን ምስረታ ላይ አሻራቸውን አሳርፈዋል። ማታ በምዕራብ ታይተው ጠዋት በምስራቅ ለአገልግሎት የሚገኙት ብፁዕ አባታቸውን መኖርያዎች የት ነው ብሎ ለሚጠይቀው ሁሉ “አየር ላይ” እስኪሉ ድረስ ሌሊት በጉዞ አድረው ያለ ምንም ድካም ጠዋት ላይ አገልግሎት ላይ ሲታዩ ፊታቸው ከድካም ይልቅ ትጋት የሚታይበት አባት ነበሩ። በስደት ለነበረው ቅዱስ ሲኖዶስ ዕድገት ያለድካም እና ያለመሰላቸት ይሠሩ ስለነበር በሕጋዊው ቅዱስ ሲኖዶስ ስር የሚተደዳሩ አብያተ ክርስቲያናት ቁጥር በየጊዜው እየጨመረ ይገኝ ነበር፤ ከአብያተ ክርስቲያናቱ መብዛትም የተነሳ ጳጳሳት በማስፈለጋቸው ሁለት ጊዜ የጳጳሳት ሹመትን ለቅዱስ ሲኖዶስ እያቀረቡ በርካታ ጳጳሳትን ለማሾም ችለዋል። ከብፁዕነታቸው ሐዋርያዊ አገልግሎትም የተነሳ በሕጋዊው ቅዱስ ሲኖዶስ በሚተደዳሩ አብያተ ክርስቲያናት ንጹሕ የሆነው የእግዚአብሔር ቃል ከምንም ጋር ሳይቀላቀል እንዲሰበክ እና ምዕመናን እንዲታነፁበት ሁኗል።

በመላው ዓለም በተለይም ደግሞ በካሊፎርኒያ ግዛት ምዕመናን ሃይማኖታቸውን እንዲጠብቁ፣ በጥሩ ሥነ ምግባር እንዲታነፁ፣ ጠንካራ ሠራተኞች እንዲሆኑ፣ ልጆች በመልካም ጎዳና እንዲያድጉ ጠንክረው በመሥራታቸው እና ለተገፉት ድምፅ በመሆናቸው እንዲሁም ስለነጻነት በአደባባይ በመናገራቸው በካሊፎርኒያ ግዛት ከሚገኙት ከአክላንድ፣ በርክሊ፣ ሳንፍራንሲስኮ፣ ሳንሆዜ፣ ሳንታክላራ ከተሞች ከንቲባዎች፣ ከሶስት የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት አባላት፣ ከሁለት የጉባኤ አባላት፣ እና ከካሊፎርኒያ የሸንጎ አባላት የምስክር ወረቀት ተበርክቶላቸዋል። ከፍተኛ የሕይወት ተሸላሚ በመሆናቸውም የትውልድ ቀናቸው ሐምሌ 12 (July 19) የአቡነ መልክ ጼዴቅ ቀን ሆኖ ተሰይሞላቸዋል። በሕይወት ዘመናቸው ላበረከቱት አስተዋፅኦ ይመጥናል ባይባልም መታሰቢያቸው ይሆን ዘንድ አንድ ቤተ-መጻሕፍት በስማቸው የተቋቋመው የመልክ ጼዴቅ ፋውንዴሽን አባላት እና የአክላንድ መካነ ሰላም መድኃኔ ዓለም አስተዳደር ቦርድ በወሰኑት መሠረት ግንቦት 4 ቀን 2010 ዓም(May 12,2018) ብፁዕነታቸው እና መላው የሲኖዶሱ አባላት ሊቃነ ጳጳሳት በተገኙበት ተመርቆ ተከፍቶ አገልግሎት

በመስጠት ላይ ይገኛል። ይህም ቤተ መጻሕፍት ወመዘክር መላ ሕይወታቸውን እና ሕያው ሥራቸውን በግልፅ የሚያሳይ እና ትውልድ ሊማርበት የሚችል ቋሚ ቅርስ ነው።

ብፁዕነታቸው በስደቱ ዓለም አብያተ ክርስቲያናት እየተስፋፉ፣ ያመኑት ሕዝብ ዕለት ዕለት እየበዙ፣ ወንጌል በምልዓት እና በስፋት እየተሰበከ፣ ከብድር እና ከዕዳ ነጻ የሆኑ ታላላቅ ካቴድራሎች እየተሠሩ ማየታቸው እያስደሰታቸው ቢኖርም የቤተ ክርስቲያን ከሁለት እና ከሶስት መከፋፈል እንዲሁም የቅዱስ ሲኖዶስ በስደት መኖር በጥብቅ ያሳስባቸው ነበር። ሲኖዶሳዊ አንድነቱን ለማየት ያላቸውን ጉጉት በመጽሐፋቸው “እግዚአብሔር አቆይቶኝ የቤተ ክርስቲያንን ቀኖናዊ አንድ አስተዳደር እንደቀድሞው ሲሆን ለማየት ያበቃኝ ይሆናል” ሲሉ ገልጠውታል። ይህ ምኞታቸውም እንዲሳካ በቅዱስ ሲኖዶስ የዋና ፀሐፊነት ዘመናቸው በአራት የዕርቀ ሰላም ድርድሮች ላይ ሕጋዊውን ሲኖዶስ በመወከል እና የኮሚቴው ዋና ፀሐፊና ሰባሳቢ በመሆን ሠርተዋል። ከ-July 23-28, 2018 በዋሽንግተን ዲሲ የተደረገውን የመጨረሻውን የዕርቀ ሰላም ጉባኤ በሃላፊነት መርተዋል። በዚህም ጉባኤ ውህደቱ በመሳካቱ የተሰማቸውን ደስታ የኢትዮጵያ ጠቅላይ ሚኒስቴር በተገኙበት “የዛሬ 27 ዓመት በግፍ ከሀገር ያስወጣን መንግሥት ይሄው ዛሬ በክብር ወደ ሀገራችን ሊመልሰን ነው” ሲሉ ገልጸዋል። ከውህደቱም በኋላ ሳይውሉ እና ሳያድሩ ቅዱስ ፓትርያርኩና ሊቃነ ጳጳሳቱ ከጠቅላይ ሚኒስቴሩ ጋር ወደ ሀገራቸው ሲገቡ ብፁዕነታቸው በነበረባቸው ሕመም ምክንያት አብረው ሊገቡ አልቻሉም ነበር።

ፈቃደ እግዚአብሔር ሆኖ ታኅሣሥ 22,2010 (December 30,2018) በውህደቱ የተሰማቸውን ደስታ ለመግለፅ ከ-27 አመታት በኋላ ለመጀመሪያ ጊዜ ወደሚወጁት ሀገር ገብተዋል። በዚህም ጉዟቸው ወቅት ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ መርቆሬዎስን በመኖሪያ ቤታቸው ሄደው የደስታ መልዕክታቸውን ሲያደርሱ ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ማትያስ ግን “የለም እኔ ነኝ ወደ እርሰዎ መምጣት ያለብኝ እንጂ እርሰዎ ወደእኔ መምጣት የለበወትም” በማለት በብፁዕ አባታችን ማሬሬያ ቦታ ከበርካታ ሊቃነ ጳጳሳት ጋር ተገኝተው ሰላምታ አቅርበውላቸዋል። ከዚያም በኋላ በግንቦት ወር 2010 በተደረገው የርክብ ካህናት ስብሰባ ላይ የጤንነታቸው ሁኔታ ሳያግዳቸው ተገኝተው ለቅዱስ ሲኖዶሱ አባላት አባታዊ ምክራቸውን ለግሰው ተመልሰዋል።

ከዚህም ጊዜ በኋላ ምንም እንኳን ከባድ ሕክምና እየተደረገላቸውም ቢሆንም ደከመኝ ሰለቸን ሳይሉ ቤተ ክርስቲያንን የማገልገሉን እና ምዕመናኑን የማጽናናት ስራቸውን ቀጥለውበት ነበር። ከቦታ ቦታ መዘዋወር ከባድ ቢሆንም ቅሉ ብፁዕነታቸው ደጋግመው ተገኝተው ባገለገሉበት ዳላስ ደብረ ምሕረት ቤተ ክርስቲያን በህዳር 2012 ዓም ተገኝተው አዲሱን የቅዱስ ያሬድ መንፈሳዊ ትምህርት ቤት መርቀው ከፍተዋል። ይህ ትምህርት ቤትም በቀላል መታየት የሌለበት እና ትውልዱ ሁሉ ሊማርበት የሚገባ መሆኑን አስገንዝበው እና አባታዊ ምክራቸውንና ቡራኬያቸውን ሰጥተው ተመልሰዋል።

በጠቅላላው ብፁዕ አቡነ መልክ ጸዴቅ ከሕጻንነታቸው ጀምሮ ፍኖተ እግዚአብሔርን ተከትለው መላ ዘመናቸውን ሕዝባቸውን፣ ቤተ ክርስቲያናቸውን እና ሀገራቸውን በቅንነት እና በእውነት ሲያገለግሉ የኖሩ ለጋስ እና ደግ አባት ነበሩ። ብፁዕነታቸው ስለእውነት የኖሩ፣ ሰላምን አጥብቀው የሚሹ፣ ሐዋርያዊ ተግባራቸውን ሳይፈሩ ያከናወኑ፣ ለቀኖና ቤተ ክርስቲያን መከበር የሠሩ እና ያሠሩ አባት በመሆናቸው ሲታወቁ ይኖራሉ። አቡነ መልክ ጸዴቅ ከአማርኛ እና ከግዕዝ በተጨማሪ እንግሊዝኛ፣ ግሪክ፣ ቱርክኛ፣ አረብኛ እና መጠነኛ ትግርኛ ቋንቋዎችን መናገር የሚችሉ ልዩ ሀብተ ልሳን የተሰማቸው አባት ከመሆናቸው የተነሳ በተለያዩ ዓለማት የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያንን ወክለው በልዩ ልዩ ዓለማዊ መንፈሳዊ ስብሰባዎች ላይ ለመሳተፍ ችለዋል። በቤተ ክርስቲያናቸው ሊቃውንት ነበሩ ተብሎ በነበር የቀሩ።

እነርሱንም ዕውቀታቸውንም አፈር የበላው ብዙዎች ሲሆኑ ብፁዕነታቸው ግን ዕውቀታቸውን ትውልድ ይማርበት ዘንድ እስካሁኑ ጊዜ ድረስ 22 መጻሕፍትን ደርሰው ለንባብ አብቅተዋል፤ ብዙዎቹ መጻሕፍትም እንደልጃቸው በሚቆጥሩት በሰዋሰወ ብርሃን ቅዱስ ጳውሎስ ትምህርት ቤት ማስተማሪያ ሆነው እያገለገሉ ይገኛሉ። በአንድም ይሁን በሌላ ምክንያትም ወደ 11 የሚደርሱ ያልታተሙና ወደፊት ታትመው ለምዕመናን የሚሰራጩ መጻሕፍቶችን ደርሰዋል። ብፁዕነታቸው የቤተ ክህነት ትምህርት ከጀመሩበት ጊዜ ጀምሮ የጊዜ ምንነት እና ጥቅም የገባቸው ስለነበሩ በእስር ቤት እንኳን ሳይቀር ምንም ጊዜ ሳያባክኑ መላ ዘመናቸውን ሲያነቡ፣ ሲጽፉ፣ ሐዋርያዊ ተግባር ሲያከናውኑ የኖሩ እና ምዕመናን ልጆቻቸው የሚኮሩባቸው ምሉዕ አባት ነበሩ።

በረከታቸው ይደርብን፣አሜን